

De Werkgroep Brandweer Historie (WBH) is een afdeling van de Nederlandse Vereniging van Belangstellenden in het Brandweerwezen (VBB). De werkgroep heeft tot doel het verzamelen en ordenen van gegevens en het doen van onderzoek naar onderdelen van de geschiedenis van de brand- en rampenbestrijding in Nederland.

De WBH bestaat uit enthousiaste vrijwilligers. Zij worden bijgestaan door een netwerk van brandweerkenners, die hun kennis en contacten desgevraagd beschikbaar stellen en die regelmatig meewerken aan publicaties.

Sedert de oprichting in 2004 heeft de WBH een groot aantal artikelen gepubliceerd en zijn er brochures gemaakt over:

- Nederlandse brandspuitfabrikanten
- Brandweerhelmen en andere hoofddeksels
- Beschermeiligen van de brandweer
- Nederlandse brandweerauto's

De WBH heeft graag contact met mensen die deel willen uitmaken van het netwerk brandweer historie.

U kunt daarover de secretaris benaderen:

werkgroepbrandweehistorie@brandweer.org

www.brandweer.org

Grote bosbrand Leen

De zomer van 1976 was een warme en langdurige periode van droogte. Op veel plaatsen in het land ontstonden grote branden in de natuur. De enorme brand op de Veluwe bij Schaarsbergen staat bij velen van ons nog in het geheugen gegrift.

Op donderdag 8 juli 1976 brak er ook een brand uit in de bossen ten zuiden van Eindhoven. De brand verwoestte bijna 200 ha. bos tussen de gemeenten Heeze en Leende (toen nog niet verenigd) en Valkenswaard.

De brand breidde zich zo snel uit, dat de provinciale weg Valkenswaard-Leende geen obstakel was. Het vuur sloeg over naar de overkant van de weg. Massale inzet van brandweer, leger en burgers

voorkwam dat enkele woningen en restaurants ten prooi vielen aan het vuur.

Over het tijdstip van uitbreken van de brand is nooit echt duidelijkheid gekomen. In Heeze werd om 15.10 uur de brandweersirene gehoord, de brandweer van Leende is om 15.20 uur zelf uitgerukt naar de oorsprong van de brand. De korpsen van Valkenswaard en Leende hebben daar de brand onder controle, maar om 15.40 uur slaat de brand alsnog de bossen in. En hij breidt zich razendsnel uit.

Alle ingezette voertuigen trekken zich terug naar de weg Leende-Valkenswaard en bij Hotel Jagershorst wordt de coördinatie ter hand genomen.

Het vuur is niet te stuiten en slaat tussen Hotel Jagershorst en restaurant De Twee Zalmen de weg over en zet de bossen aan de andere zijde ook in lichterlaaie. Enkele woningen en vooral het restaurant lopen groot gevaar verwoest te worden door de vlammenzee. Een Leopardtank van de legerplaats Oirschot weet dit te voorkomen door de bomen rond het restaurant om te duwen.

Uiteindelijk wordt rond 19.00 uur het sein 'brand meester' gegeven. En kan er met nablussen worden begonnen. Dit zou nog dagen duren.

Het merendeel van de verbrande bossen was eigendom van de NV Philips, slechts een klein deel was in bezit van Staatsbosbeheer. Metingen na de brand wezen uit dat er rond de 180 ha. bos verwoest was. De schade aan bebouwing viel mee. Restaurant 'De Twee Zalmen' had geringe brandschade. Dat was

de 8 juli 1976

Bas van de Noort

“Samen met de buurjongen was ik op ziekenbezoek geweest in het St. Annaziekenhuis in Geldrop. Toen we richting Leende terugreden zagen we al een enorme rookwolk boven het dorp. Mijn twee zontjes lagen thuis in bed. Ik reed flink door want ik wist niet wat er aan de hand was. Bij het binnenrijden van Leende zagen we dat er brand was in de omgeving van de bossen. Net onder het viaduct van de E9 door, reden we tegen een grote muur van vuur. Meteen ben ik omgedraaid, vol schrik en enigszins in paniek. Zo'n vuurzee had ik nog nooit gezien. Ik wilde snel naar mijn kinderen. Maar gelukkig was thuis alles in orde.”

Dorien van de Noort Tempelaars

onder meer te danken aan de inzet van twee 'crashtenders', die van de DAF-bedrijfsbrandweer en die van de regionale brandweer, die beide met hun waterkanonnen waren ingezet. De andere bedreigde panden kwamen er zonder schade af. De brand was van een ongekende hevigheid en noodzaakte de gemeentelijke brandweerkorpsen tot hechte samenwerking. Het was de

aanzet tot een verdere ontwikkeling van de regionale brandweer. De communicatie tussen de brandweereenheden verliep erg moeizaam. Zo was er gebrek aan mobilfoons en portofoons, hadden voertuigen geen roepnummers en waren de verschillende diensten niet goed bereikbaar voor elkaar. Provisorisch werd dit opgelost. De heer Camp van de Eindhovense brandweer nam hier

Grootschalige inzet

- Brandweer Leende
  - Brandweer Heeze
  - Brandweer Valkenswaard
  - Brandweer Bergeijk
  - Brandweer Eindhoven
  - Brandweer Geldrop
  - Brandweer Helmond
  - Brandweer Maarheeze
  - Brandweer Mierlo
  - Brandweer Nuenen
  - Brandweer Riethoven
  - Brandweer Soerendonk
  - Brandweer Someren
  - Brandweer Veldhoven
  - Brandweer Waalre
  - Brandweer Westerhoven
  - Regionale brandweer Zuid-Oost Noord-Brabant
- Ook korpsen van buiten de regio en van enkele bedrijven kwamen assistentie verlenen:
- Brandweer Breda met crashtender
  - Brandweer Heerlen met crashtender
  - Brandweer van DAF
  - Brandweer van de NV Philips

Defensie verleende op grote schaal assistentie: vanuit de legerplaatsen Oirschot en Constant Rebeque kwamen verschillende Leopard-tanks en vanuit de Nassau-Dietz kazerne in Budel kwamen 200 militairen helpen. De vliegbasis in Eindhoven stuurde een crashtender. Tevens werd gebruikt gemaakt van de hulp van de B.B.

het heft in handen. Onder zijn leiding kwam er een adequate brandbestrijding op gang en was de vuurzee na ruim 3 uur onder controle. Grote steun voor de bevelvoerders was de autoladder van de Philips-brandweer, die als uitkijkpost fungeerde bij het brandgebied.

De oorzaak van de brand is nooit gevonden. Brandstichting werd veel genoemd maar is nooit bewezen.

Foto's: collectie familie Van de Noort.